

Provtagningsanvisning Transglutaminas-ak (IgA), P- Instruktion - Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Provtagningsanvisning Transglutaminas-ak (IgA), P-	Dokumentkategori: Instruktion	Omfattning: Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Vårdenhetschef KKTm Gävle	Dokumentansvarig: Kvalitetssamordnare KKL	Beslutsinstans: Vårdenhetschef KKTm Gävle
Diarienummer: Ej tillämpligt		Datum för översyn: Se giltigt t.o.m.

P-Transglutaminas-ak (IgA)

Remiss	<p>Beställning via Cosmic eller LabPortalen. Sökväg Cosmic: Kemi → Mage, tarm. Alt. hittas via sökfunktionen.</p> <p>Reservrutin: Pappersremiss (Remiss 3 Serologi, Laboriemedicin Region Gävleborg)</p>									
Provtagning	<p>Rör med separationsgel, 5 mL (gul propp) alt. rör utan tillsats (röd propp). Minsta volym 2 mL.</p> <p>Kan tas kapillärt. För kapillärprov krävs minst 300 µL blod i mikrotainerör.</p>									
Förvaring/transport	<p>Centrifugerat prov hållbart en vecka i kylskåp.</p> <p>Häll av och frys prov i -20°C vid längre förvaring. Frysta prover skickas frysta.</p>									
Analyserande laboratorium	Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle									
Referensintervall	<table> <tr> <td>< 7,0</td> <td>kU/L</td> <td>Negativ</td> </tr> <tr> <td>7-10</td> <td>kU/L</td> <td>Gråzon (utvärderingsområde)</td> </tr> <tr> <td>>10</td> <td>kU/L</td> <td>Positiv</td> </tr> </table>	< 7,0	kU/L	Negativ	7-10	kU/L	Gråzon (utvärderingsområde)	>10	kU/L	Positiv
< 7,0	kU/L	Negativ								
7-10	kU/L	Gråzon (utvärderingsområde)								
>10	kU/L	Positiv								
Svarstid	Utförs helgfri måndag–fredag. Analysen utförs 4 gånger/vecka.									
Ackrediterad	Ja									
Efterbeställning	Kan i undantagsfall efterbeställas inom en vecka.									
Patientinformation	Ej tillämpligt									
Biobanksprov	Nej									
Kommentarer/övrig upplysning	<p>Vid beställning av P-Transglutaminas-ak (IgA) ingår analys av total-IgA (P-Immunglobulin A).</p> <p>Vid lågt utfall av total-IgA (<0,07 g/L) sker en automatiskt kompletterande analys av P-DGP-ak (IgG) (deamiderat gliadin IgG) för barn ≤ 2 år eller P-Transglutaminas-ak (IgG) för barn > 2 år och vuxna. För mer information, se respektive provtagningsanvisning.</p>									

Medicinsk bakgrund/indikation	<p>Celiaki är ett kroniskt tillstånd där intag av gluten leder till kronisk inflammation och skador på tunntarmsslemhinnan.</p> <p>Vävnadstransglutaminas (tTG) är det viktigaste autoantigenet vid sjukdomen. IgA-antikroppar mot tTG är sjukdomsspecifika serologiska markörer för celiaki och dermatitis herpetiformis på personer > 3 år. IgG-antikroppar är ej lika specifika för dessa sjukdomar men kan användas som markör på patienter med IgA brist.</p>
-------------------------------	---

Kommunikation och implementering

Dokumentet finns publicerat på samlad sida för provtagningsanvisningar på Samverkanswebben ([Provtagningsanvisningar - Region Gävleborg](#)).

Medverkande och granskare

Dokumentet är framtaget i samarbete med och granskat av metodansvarig och medicinskt ansvarig för metoden.

Senaste revisionen av dokumentet har granskats av metodansvarig och medicinskt ansvarig för metoden.

Senaste revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2025-12-02	1	Nytt dokument anpassat utifrån uppdaterad dokumentstyrning, ersätter dok 09-72860 som arkiveras. Lagt till info om minsta provvolym. Förtydligat under hållbarhet och transport samt efterbeställning. Mindre justering av medicinsk bakgrund.
2025-12-16	2	Uppdaterat sökväg Cosmic som blev fel inlagt i tidigare revision.
2026-03-19	3	Under Kommentarer/Övrig upplysning: Uppdatering gränsvärde för lågt utfall av total-IgA från <0,05 g/L till <0,07 g/L, ändringen görs för att anpassa efter de riktlinjer och rekommendationer som finns för Celiaki diagnostik. Referensintervall uppdaterad med gränsvärden.